

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Kárpáti Miklós (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Karas Monika (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása miatt indult perében a Fővárosi Bíróság 2008. október 27. napján kelt, 26.P.20.569/2008/3. számú ítélete ellen az alperes részéről 4. és 5. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez és becsülethez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy valótlanul adócsalással vádolta, valamint azt állította, hogy áfa fizetése nélküli számlarendezést ajánlott fel a ... hajón a felmerült költségek rendezésekor, és kétségbe vonta az általa bemutatott számla hitelességét.

A jogsértés megállapításán túl kérte, hogy a bíróság tiltsa el az alperest a további jogsértéstől és kötelezze 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és késedelmi kamatai megfizetésére is.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárások során hozott jogerős ítéletekben megállapított tényállást elfogadja, de a felperes kártérítési igénye jelentősen eltúlzott és csak köztudomású tényeken alapul. Előadta azt is, hogy a sajtó-helyreigazítási pereket követően a

közleményeket a bírósági ítéleteknek megfelelően megjelentette, amelynek a felperes késedelmi kamatfizetéssel kapcsolatos keresete szempontjából van jelentősége.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét és becsületét azáltal, hogy az általa kiadott ... napilap ... június 9. napján megjelent számának 1. és 3. oldalán közölt „...?” című cikkében és a www....hu internetes lapváltozatban valótlanul állította, hogy a felperes adócsalást követett el és általános forgalmi adó megfizetése nélkül kívánta kiegyenlíteni a számlát a ... étteremhajón.

Megállapította továbbá, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét és becsületét azzal, hogy az általa kiadott ... című napilap ... június 13. napján megjelent számának 1. és 3. oldalán közölt „...” című cikkben és a www....hu internetes lapváltozatban valótlanul állította, hogy a felperesnek áfacsalási ügye lenne, továbbá hamisan azt a látszatot keltette, hogy a felperes által az éttermi fogyasztásról bemutatott számla nem valódi.

Az elsőfokú bíróság az alperest a hasonló jellegű jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 800.000 forintot és annak 2007. június 11. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatát.

Kötelezte a bíróság a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 48.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 100.000 forint le nem rótt kereseti illetéket, míg az alperest 50.000 forint le nem rótt kereseti illeték állam javára történő megfizetésére kötelezte.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság az ítélet indokolásában hivatkozott a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdésére, valamint a Pp. 164. § (1) bekezdésében foglaltakra.

A sajtó-helyreigazítási eljárások - és a felek által sem vitatott - tényállása alapján megállapította, hogy az alperesi lap valótlanul híresztelte az adócsalás elkövetését és valótlanul azt a hamis látszatot keltette, mintha a felperes által bemutatott számla hamis lenne.

Jelen személyhez fűződő jog megsértése miatti eljárásban sem tett a felperes ettől eltérő nyilatkozatot, illetve keresetét is ezen valótlan tényállításokra alapította.

Az alperesi bizonyítás hiányában, illetve a csatolt okirat alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes számla ellenében teljesített, amely magában foglalta az általános forgalmi adót is, tehát mindkét alperesi cikkben közölt állítás valótlan. Az alperes által bemutatott, több hónap különbséggel kiállított és eltérő formátumú számla pedig nem igazolta, hogy a felperes nem a valós okiratot tárta a nyilvánosság elé.

Hivatkozott a 24/1995.(XI. 22.) PM rendelet 1. számú mellékletében foglaltakra is és arra, hogy önmagában egy más fejlécű számla a felperesi állítással szembeni bizonyításra nem alkalmas, így egyéb bizonyítékok hiányában megállapítható volt, hogy az alperes azt a látszatot keltette, mintha a felperes hamis tartalmú okiratot mutatott volna be és ezáltal olyan személyként tüntette fel, mint aki állami

vezetőként az állami bevétel megfizetésének elkerülésével kívánna előnyökhöz jutni.

Az elsőfokú bíróság a valótlan közléseket sértőnek is minősítette, melyek alkalmasak voltak a felperes megítélésének hátrányos befolyásolására, ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdésének a.) pontja alapján megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét és becsületét.

Ezen túl a Ptk. 84. § (1) bekezdésének b.) pontja alapján eltiltotta az alperest a további jogsértéstől.

A felperes külön bizonyítást nem ajánlott fel, hanem a Pp. 163. § (3) bekezdésére utalással köztudomású tények körében kérte annak mérlegelését, hogy hátrányokat kellett elszenvednie.

E körben az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes követelése eltúlzott volt, a követelt kárpótlás mértéke indokolta volna a részletes bizonyítást. Ennek hiányában a köztudomású tények körében csak azt értékelte, hogy a felperesnek nyilvánvalóan magyarázkodnia kellett párttársai, minisztértársai és kollegái előtt, ami megterhelést jelentett számára. A nem vagyoni kárpótlás összegét 800.000 forintban állapította meg.

A perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben kérte az első fokú ítélet megváltoztatását, a nem vagyoni kártérítés iránti felperesi igény elutasítását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását.

Nem tette vitássá a felperes által indított sajtó-helyreigazítás iránti perekben hozott jogerős ítéletek tartalmát, ugyanakkor álláspontja szerint a megállapított nem vagyoni kártérítésre kötelezés alaptalan és összezszerűségében eltúlzott. Úgy értékelte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy a felperes nem igazolta a közvetlen ok-okozati összefüggést a jogsértő magatartás és a bekövetkezett hátrányok között. Kiemelte, hogy a felperes adóügyéről szóló információk más sajtószervtől eredtek, azokat a teljes magyar sajtó átvette, így megállapítható, hogy a felperest ért hátrányok nem kizárólag a ... megjelent közlésekkel hozhatók összefüggésbe.

Ezen túl álláspontja szerint a köztudomású tényekre alapított kártérítési összeg az irányadó joggyakorlat alapján is eltúlzott, és azt sem értékelte az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kártérítés összegének megállapításakor, hogy a sajtó-helyreigazítás iránti perekben hozott ítéleteknek megfelelően a helyreigazító közleményeket határidőben megjelentették, így a felperes sérelme kisebb mértékű, vagyis a hátrányokat csak addig az időpontig kellett elviselnie, amíg a helyreigazítások nyilvánosságra nem kerültek.

Mindezek alapján kérte az elsőfokú bíróság nem vagyoni kártérítésre vonatkozó határozatának a megváltoztatását.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között bírálta felül a Pp. 253. § (3) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményeként a tényállást - a sajtó-helyreigazítási eljárásokban hozott jogerős határozatokra is tekintettel - helyesen állapította meg és az abból levont jogi következtetése az objektív és szubjektív jogkövetkezmények tekintetében helytálló, azzal a másodfokú bíróság egyetértett.

A jogorvoslati kérelemmel érintett nem vagyoni kártérítés körében elsősorban azt kellett vizsgálni, hogy a sérelmezett alperesi magatartás mennyiben alkalmas a felperesről kialakult értékítélet társadalmi megítélésének befolyásolására.

A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a nem vagyoni kártérítés esetén is szükséges bizonyítani a jogellenes, felróható magatartást, olyan hátrány bekövetkezését, amely csak nem vagyoni kártérítéssel kompenzálható, valamint a kettő közti okozati összefüggést is.

A kártérítés mértékének megállapításánál az eset összes körülményeit, a jogsértés tárgyi súlyát és a bekövetkezett jogkövetkezményeket kell figyelembe venni.

Ugyanakkor a bírói gyakorlat kialakításában meghatározó szerepet betöltő Legfelsőbb Bíróság több döntésében kifejtette, hogy a jogsértéssel okozati összefüggésben a nem vagyoni kártérítés megítélésére nem csak akkor van lehetőség, ha a sérelmet szenvedett személy tételesen igazolja nem vagyoni hátrányait, mert a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján a bíróság külön bizonyítás nélkül elfogadhatja az olyan hátrány bekövetkeztét, amely köztudomású ténynek tekinthető, tekintettel arra is, hogy az elszenvedett hátrány immateriális jellegű, amelynek bizonyítása rendkívül nehéz.

A Fővárosi Ítéltábla szerint minden külön bizonyítás nélkül is elfogadható és köztudomásúnak tekinthető, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárásban jogerősen jogsértőnek minősített kitételek, megállapítások a felperesnek, mint közismert közéleti szereplőnek hátrányt jelentenek, mert a cikk megjelenésekor a kormányban gazdasági miniszteri posztot betöltő személy adócsalással, számla hamisítással történő sajtóbeli vádolása mindenképpen negatív módon befolyásolja közmegítélését.

Az tény, hogy a felperesnek, mint közszereplőnek a jelenleg hatályos rendelkezések alapján vállalnia kell, hogy a sajtó és a közvélemény figyelemmel kíséri mindennapos tevékenységét, ezért nagyobb türelmet kell tanúsítania a kritikai megnyilvánulásokkal szemben, azonban ez nem vonatkoztatható a valótlan tényállításokra, a való tények hamis színben történő feltüntetésére, mert ilyen esetben a jogsértő megnyilvánulások sértik az érintett személyhez fűződő jogait, jelen esetben a felperes jóhírnevét. Az alperes cikkeiben bűncselekmény elkövetésével, illetve annak kísérletével vádolta meg a felperest, mint gazdasági minisztert, illetve mint országgyűlési képviselőt, akinek feladatkörébe tartozik az ilyen jellegű szabálytalanságok, jogszabálysértő cselekmények megakadályozása is.

Az alperesi közlések alkalmasak voltak arra, hogy az olvasókban a felperesről kialakult értékítéletet, a felperes megítélését, a korábban róla kialakult és tevékenységével összefüggő véleményt negatívan befolyásolják, csorbítsák, sőt

ellenérzést, megütközést váltsanak ki kormányzati tisztségére, pozíciójára is tekintettel. Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla megítélése szerint is mindenképpen indokolt az alperes nem vagyoni kártérítés megfizetésre kötelezése. A nem vagyoni kár összegének meghatározásánál a másodfokú bíróság mérlegelte a jogsértés tárgyi súlyát, azt, hogy a felperesnek mint kormánytagnak, mint gazdasági miniszternek az adócsalással, a számla hamisítással történő összefüggésbe hozatala hátrányt okozott. Ezek az alaptalannak bizonyult vádaskodások önmagukban is olyan jelentős súlyú jogsértést eredményező állítások, amelyek külön bizonyítás nélkül, a Pp. 163. § (3) bekezdése alapján köztudomású tényként elfogadhatóan alkalmasak a felperes hátrányos megítélésének kiváltására.

A másodfokú bíróság szerint olyan körülmény, amely a megítélt nem vagyoni kár összegének csökkentését indokolta volna nem merült fel, tekintettel arra is, hogy az alperes fellebbezése nem tartalmazott olyan bizonyítékokat, hivatkozásokat, amelyeket az elsőfokú bíróság az érdemi határozata meghozatalakor ne vett volna figyelembe.

Mindezek kiemelése mellett a Fővárosi Ítéltábla egyebekben visszautal az elsőfokú bíróság részletesen kifejtett és indokolt álláspontjára.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésében foglaltakra.

Az Itv. 62. § (1) bekezdés f.) pontja szerint le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték viseléséről szóló rendelkezés az Itv. 38. § (1) bekezdésén és a 6/1986.(VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Az ügyvédi munkadíj tartalmazza az Áfa-t is.

Budapest, 2009. június 4.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő